

घर पाहावं घेऊन...

आम्ही १९६९ काली न्यूयॉर्कला घेऊन पोहोचलो. त्या आधी आफिकेत युगांडाला होतो. इंदी अमिनव्या शाजवटीत जी पळापळ झाली त्यांतले आम्ही एक !

न्यूयॉर्कची नवलाई नोकशीच्या शोधांत विक्रन गेली. तीन पिलांची पोटं भकायची होती. मॅनहॅटनच्या फेच्या चालू होत्या. त्यांत नोण्हेणून शक्याची कडाक्याची जीवघेणी थंडी. झाक मारली आणि अमेरिकेत ड्रावतबले ड्रशी ड्रावक्षा झाली. नाशायणाचा धांणा चालूच होता. तो काय खाटल्यावर आणून घेणार होय? पण झाला एकद्याचा नाशायण प्रभान. ढेशी कंपनीत नोकशी मिळाली. आता हुक्कप आला. मशाठी माणकांची कोंडाळी देगो पार्क किंवा खायशवुडच्या बुशाडयांत रहात होती. म्हटलं कशाला त्या छिकन्जमध्ये झगळयांनी गार्फी कशा ? जाळंया खुकलीनला. तिथं एका खाक्षरी घशातल्या ढोन खोल्या भाडयानं मिळाल्या.

छोटी छोटी घरं . एकमजली जाक्त. अमोर एकमेकांक्ष जोडलेल्या नक घरांची ऐठी इमारत. याच इमारतीच्या टोकाच्या घरांत मायकल- आमचा मालक शाहात होता. त्याच्या शोजारच्या घरांत झतशीला आलेल्या मिल्ड्रेड जॉन्क्षन रहात होती.

जॉन्क्षन आजी टेकीला आल्या होत्या. एकटयाच होत्या. झंड्याकाळी पायशीवर गप्पा माशायला आम्ही अक्षत असू. ओलताओलता जॉन्क्षनाई म्हणाल्या ..

“ कशाला भाडं भवतांग ? घर घीन टाक तू झीला.. तीन लेकदं हायेत.. तुका.. ! कक्ष के मजा थोडे फिक्स.. काय ?”

म्हाताकी होती गोक्की, आयशीशा. पण तिचा आवाज आणि हेल आमच्या चिपलुणच्या पाडगांवकक्षणीक्षाक्षवा. आजीचं अमेरिकन इंग्रजी मी आपल्या मायभाषेत कोलंय नीट अमजायला.

“ आगो.. पन येवढा पैका कुठून आणावा?” माका जवळ नाय फुटकी कवडी! आन पोकांच्या ठोटात य काय घालू ? माझी हाडा ..?”

“ यय यय यय.. आक्ष झायला तुझा शानपना! आंखं इकडं अम्भीकेला घर घेला पैका नाय लागत...”

“मग काय लागतां .. चिंचुके ? “ म्या म्हटलं.

“ आंखं ऐपत लागते ऐपत.. आन हिंमत..” म्हाताकीला ठक्करा लागला. म्हाताकीनं डोळे मिठले. थांबली. मग म्हणाली,

“ तुका नोकशी हाय ? “

“हाय...”

“तुका पगार मिळत्यात ?”

“ छहय.. .!!”

“ लँकेत खाता आवा ? ”

“ हाय तक. पगाशाचा चेक टाकतो की तिथं “

“ मग झालं तक.. घेऊन टाका माझा घर .. ” म्हाताकी नवमपणानं ओलली.

“ औं.. म्हंजे तू घर तुझा इकणार आन मग तू खंय जानार ? ” मी येड्याक्षारखा प्रश्न केला.

“ जाणार मक्षणांत. तुला काय तेची उचापत? कुट्ठी मी जाईन. तू कोन मला इच्याकनार ? घेतो का माजं घर ? ओल ? ”

“ इच्याकतो.. आयलीला इच्याकतो.”

“ आं जा इच्याकन ये आयलीला.. ”

येवढं ओलून म्हाताकी झटाकली.

मी घरांत गेलो. आयकोला हांक मावली.

“ आगो.. ऐकलंक कां ? शोजाकची म्हाताकी घर विकतेय! घ्यायचं कां आपण घर ? ”

आयको किंकमधे भांडी विकलत होती. तिला नीठ ऐकू आलं नकारं.

“ काय म्हाणालात ? शोजाकची म्हाताकी ओकतेय ? ”

“ आगो ओकतेय नाय. विकतेय.. घर विकतेय.. ” मी खुलाका केला.

“ आकं.. ! ” हात पढवाला पुक्षत आईक्षाहेण किचनमधून आहेक आल्या.

तिला मी जॉर्कनआई अबोलेक झालेलं ओलणं क्षांगितलं.

आयकोचा त्यावर विश्वासच असेना. ऐशाश्विवाय आमेरिकेत घर विकत घेता येतं हेच मुळी तिला पटेना. तिचं म्हणणं आकं की एकघेल नवका मिळेल फुकट आमेरिकेत. पण घर ? मुळीच नाही.

नाहीतकी नव्याचं क्षांगणं कोणत्या आयकोला पटतं argument केल्या शिवाय !

मी तिला क्षमजावून क्षांगितलं की नोकबी आणि लँकेत खातं आक्षलं की घराक्षाठी लोन मिळतं FHA आणि ते लोन तीक्ष वर्षात फेडायचं आक्षतं. औफिक्षमध्ये क्षाठे नांवाचे एक डलढाली व्यवस्थ होते. त्यांचा क्षल्ला घ्यायचं मी ठकवल. दुपाकी लंचच्याहेलेला मी क्षाठयांना गाठलं आन त्यांना घराची हाकीगत क्षांगितली.

मला आजूला घेऊन क्षाठे हळू आवाजांत म्हणाले

“ फेशामूख तुम्ही आमेरिकेत नवीन आहांत. इथलं politics तुमच्या लक्षांत

येणार नाही. इथले क्षगळे प्यावहार उद्धार उक्षनवाशीवर चालतात. आगढी आयकाकुंदळां !”

मी हात जोडले झाठयांना. म्हणालो..

“ क्षाठे महाशय ,जका हळु ओला. शिंतीला कान उक्षतात.”

मला कर्व जगापेक्षा आमच्या चंडिकेची जाक्स्ट शिती वाटत होती. चुकूनमाकून तिच्या कानी गेलं की मी झाठयांशी उक्षन्या आयकोषद्वल ओलत होतो तक मग उक्मादिकांची धडगत नज्हती.

“ अकं अकं . त्याचं आकं आहे डेशमूख, घर घेताना आणि त्याची किंमत उक्षताना मालकाला त्या घशातले झावखे ढोष, defects झांगायचे..”

“ म्हणजे.. ढोष नक्षले तकी कुंदळा ?” मी आपला आवळट प्रश्न पिचावला.

“ आहो डेशमूख आता तुम्ही बाहाता तो खुकलीनचा भाग जका जुना आहे. म्हणजे झाधारण ८०-८५ वर्षांपूर्वीचा. त्यामुळं तिथली घरं फिकनक झावखी नवीन नाहीत. म्हणून घशातलं Central Heating, wiring , Hot water system जुन्या उक्षतात. पहिल्या मालकाला त्या गोष्टी कशायच्या नक्षतात. म्हणून आपण त्या घरावर प्रथम ओट ठेवायचं. कळलं? ”

मी मान हालवली.

तीन ऐडक्षमचं हे घर, जॉनक्षन आर्डनं खरंच चांगल ठेवलं होतं. क्षगळया शिंतीना कुंदळ वॉलपेपर होता. क्षैपाकघाची कॅणिनेटक नवीन होती. जॉनक्षन आर्ड फिज आणि वॉशिंगमशीन घशाखोषक ठेकन जाणार होत्या. फिज आणि वॉशिंग मशीन जकी जुने उक्षले तकी working condition मध्ये होते. माझी आर्ड गुकतीच भाकतामधून माझ्याकडे प्रथमच आलेली होती. घशाची गोष्ट मी तिच्या जवळ ओललो. ती आगढी हुवळून गेली.

“चल.. चल आपण घर पहायला जाऊ”. ती मार्गं लागली.

आम्ही तिद्यांनी घर पाहिलं आणि आम्हाला आवडलं. मुलीला आणि ढोन मुलांना येगाहेगळया खोल्या होत्या. ऐकमेंट finish नज्हते. यण क्षयच्छ होते. उडगळीचं झामान ठेवायला भक्षपूर जागा होती.

ओलणी कशायला जॉनक्षनआर्ड आल्या. अकोषक क्लाश नावाची एक मैत्रिण होती. ती यण म्हाताकी होती.

१९७० क्लालंत महागार्ड याढलेली नज्हती. न्यूयॉर्कमध्ये घरांच्या किमती भरमझाठ नज्हत्या. जॉनक्षनआर्डला घशाचे तीक्ष हजार डॉलर्स पाहिजे होते. मी तिला

लगेच जुन्या Heating-A.C. System, Water system, old pipes इत्यादीची याढी क्षांगितली. या झर्ने गोष्टी खडळायला कमीत कमी वृहा हजार डॉलर्स लागतील असे म्हटल्यावर आई नवमल्या य त्यांनी किंमत पंचवीक्ष हजारावर आणली.

मधुनमधून मझी आई तिला मशाठी आणि हिंदीमधून लेक्याव फेत होती. जॉन्झनआई मशाठीहिन्दीचा मावा चुकवत आईकडे पाहून मान हलवत होत्या.

अशीच घाक्काधीक्ष कक्षन शेवटी झाडे आवीक्ष हजारावर व्यवहाव जुळला.

मी अऱ्केकडे लोन क्षाठी ड्रार्ज दिला. त्यांनी खात्यांत कामीतकमी हजार डॉलर्स शिल्लक ढाक्कवायला क्षांगिताले. पश्यत काठेणाषूना किंवक्षा क्षांगिताला.

“ आके आ.. तुम्ही फेशमूख जिंदीचे आहात. पहीले घर घेणाव नां ? मी फेतो तुम्हाला हजार डॉलर्स डक्कने..”

“ काय ? तुम्ही मला हजार डॉलर्स फेणाव ऋ माझा पिश्याक्ष नाही अक्षत ? ”

“ फेशमूख.. मला इकडे येकन तीन वर्षे झाली. मला कल्पना आहे नवीन माणक्षाला इथं क्थीक होताना कक्षा त्राक्ष होतो ते. काळजी कक्ष नका.”

क्षाठयांनी ढुक्क्या दिगशी चेक दिला. माझं लोन मंजूर झालं. अमेरिकेतलं माझं पहिलं घर असं १९७१ क्षाली झालं.

आम्ही बहायला आलो आणि एकदा क्षहज ड्रॉटिकमध्ये चांचपडत आक्षताना एक वाकडी काठी हाताला लागली. आणि एक जीर्ण झालेला फोटोचा आल्खम.

मी त्या अक्ष्यु आयकोला ढाक्कपिल्या. तिनं काठी कोपन्यांत ठेवली य फोटो आल्खम घेकन पहात अक्षली.

एका जुन्या जीर्ण फोटोत जान्झनआई नव्याखोल्याव तिच्या नवीन घशाच्या प्रवेशाळाकी डशी होते. त्या फोटोखाली लिहीले होते :

“Our First House in America- 29 November 1929.”

माझी आयको कितमीत होकन त्या फोटोकडे अद्यत काहिली.

माझी जन्मताकीख होती : २९ नोव्हेंबर १९२९.

एप्रिल २९. २०१०

दिवाकर काक्खानीक्ष
हयुक्टन- टेक्काक्ष
email: dadakarkhanis@hotmail.com